

GAZDAÁLLAT

PÁRATLAN OLDAL - LX. évfolyam, 11. szám, 2016. március 18.

Hermann Imre 1945-ben írta meg *Az antiszemitizmus lélektana* című tanulmányát, amelyben hosszasan elemzi, hogy milyen feldolgozatlan lelki mechanizmusok vezetnek bizonyos patológiás képzetekhez. Például azokhoz, amelyekben az ember a saját vagy a saját testként átélt nemzete testébe furakodó férgeknek, parazitáknak képzei a tőle eltérő embertársait. Ehhez természetesen az akkortájt kiemelt aktualitással bíró *Mein Kampf* szövegéből idéz:

„Nem létezett semmi gazság vagy becstelenség főleg kulturális téren, amelyben legalább egy zsidó ne lett volna részes. Mihelyt egy ilyen gennyes sebet az ember óvatosan felvágott, mindjárt rábukkant egy zsidócskára, akár a férgek a rothadó testben. (...) „vannak népek, amelyek herék módjára furakodnak a többi népek közé. (...) A zsidó sohasem volt nomád, hanem mindig csak más népek testén élősködő parazita. (...) Ahol fellép, ott hosszabb vagy rövidebb időn belül kihal a gazdanép”.

A tetvésszkeedés ősi ösztönéből és társadalmi gyakorlatából kiinduló elemzés rövid konklúziója az, hogy ezek a képzetek olyan embereknél keletkeznek, akik képtelenek feldolgozni valamilyen, elsősorban a leváláshoz, a szeretett személyek elvesztéséhez, vagyis általában az elszakadáshoz fűződő, valódi sérelmüket. Ez a feldolgozatlanság pedig ahhoz vezet, hogy minden, hasonlóan elszakadást, krízist hordozó helyzetre csak a saját, személyes sérelmük újraélésével képesek reagálni. A mechanizmus a pszichológiában azóta közhelyként ismert, s a huszadik századi műveltség szerves része. Tanultabb embereknek nem kerül különösebb erőfeszítésükbe annak megértése, hogy az ilyen helyzetben a sérelem aktivizálódása ahhoz a látszattmegoldáshoz vezethet, amelyben valaki úgy él újra egy elszakadást, hogy nem őt választják le, hanem ő az, aki a másikat erőnek erejével leválasztja. Mondjuk például ahogyan egy vérszívót szokás. Hiszen így azt érezheti, hogy ő tartja kézben a sorsát, és nem ő annak az áldozata. Továbbá a tanultabb emberek arról is eleget olvastak a holokauszt után, hogy ha ez a mechanizmus kollektív hisztériává válik és rávetül a közös élettérképzetekre is, akkor könnyen az ölés tilalmának felfüggesztéséhez vezet. Mindehhez nem kell sem túl nagy ész, de még a pszichológiai szakirodalom folyamatos bújása sem szükséges: ezek a huszadik századi történelem közismert konklúziói.

Amelyekkel azonban Magyarország miniszterelnöke füllel hallhatóan és szemmel láthatóan nem találkozott. Ha ugyanis ismerné őket, akkor eszébe nem jutna az ellenzékére ezt a képet alkalmazni: *„Az ünnep emelkedettsége sem feledteti, hogy a 19-es hagyomány is velünk él még, bár szerencsére inkább csak pislákol – ha néha hangoskodik is. De gazdaállat híján meg vannak számlálva a napjai.”* Ezt mondta március 15-én, amikor is tehát olyan élősködőkként beszélt az ellene tüntetőkről, akik amúgy mindjárt el fognak pusztulni. Ami egyébként Hermann Imrének, ha élne, újabb kiváló elemzési lehetőséget kínálna, hiszen arról is lehet mit mondani, amikor valaki egyszerre démonizálja és látja már félig halottnak azt, akitől szeretne megszabadulni.

Úgyhogy mindezek alapján örülhet a miniszterelnök, ha csak annyit mondunk róla, hogy súlyos hiányosságokat látunk a történelmi és általános műveltsége terén. És hogy természetesen azt gondoljuk: politikusként nem engedhetne meg magának ilyen elképesztő tudatlanságokat. Sem.